

TÜRKİYE HAVA SPORLARI FEDERASYONU
YAMAÇ PARAŞÜTÜ
HAKEM VE GÖZLEMCİ TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Talimatın amacı, yamaç paraşütü müsabakalarını yönetecek hakemlerle ilgili işlemlerde uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat, Türkiye Hava Sporları Federasyonu Merkez Hakem Kurulu ve İl Hakem Kurullarının kuruluşu, görev, yetki ve sorumlulukları ile hakemler ve gözlemcileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat, 21/05/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un Ek 9 uncu maddesi, 19/07/2012 tarih ve 28358 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6/ğ-i maddesi ile Türkiye Hava Sporları Federasyonu Ana Statüsünün 6. Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen;

a)Genel Müdürlük	: Spor Genel Müdürlüğünü,
b)Genel Müdür	: Spor Genel Müdürünü,
c)Federasyon	: Türkiye Hava Sporları Federasyonunu,
ç)Federasyon Başkanı	: Türkiye Hava Sporları Federasyonu Başkanı,
d)İl Müdürlüğü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünü,
e)İl Müdürü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürünü,
f)İlçe Müdürlüğü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğünü,
g)İlçe Müdürü	: Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürünü,
ğ)İl Temsilcisi	: Federasyon İl Temsilcisini,
h)Başkan	: Merkez Hakem Kurulu Başkanı,
ı)Kurul	: Merkez Hakem Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Hakem kurulları

Hakem kurulunun çeşitleri

MADDE 5 – (1) Hakem kurulları, Merkez Hakem Kurulu ve İl Hakem Kurulundan oluşur.

Merkez Hakem Kurulunun kuruluşu

MADDE 6 – (1) Merkez Hakem Kurulu; Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile en az üç, en fazla dokuz üyeden oluşur. Boşalan kurul üyeliğine, Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile atama yapılır. Kurul üyeleri kendi aralarında görev bölümü yaparak, kurul işlerini yürütmek üzere, Merkez Hakem Kurulu Başkanı ve bir sekreter

seçer. Kurul toplantılarına, Federasyon Başkanının bulunmadığı durumlarda Merkez Hakem Kurulu Başkanı başkanlık eder.

Merkez Hakem Kurulunun görev süresi

MADDE 7-(1) Federasyon Başkanının görev süresi kadardır. Federasyon Başkanının görevden ayrılması ile Kurulun görev süresi sona erer. Yeni kurul seçilinceye kadar eski kurul göreve devam eder.

Merkez Hakem Kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 8-(1) Merkez hakem kurulu üyeliği aşağıdaki hallerde sona erer;

- a) Üyenin istifa etmesi,
- b) Üyenin mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmaması,
- c) Federasyon Başkanının teklifi ve Genel Müdür onayı ile üyeliğin düşürülmesi.

Merkez Hakem Kurulu üyelerinde aranacak şartlar

MADDE 9 – (1) Merkez Hakem Kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır;

- a) T.C. vatandaşı olmak,
- b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,
- c) Ulusal veya uluslararası yamaç paraşütü hakemi olmak,
- d) Tahkim Kurulu, Genel Müdürlük Ceza Kurulları veya Federasyon Ceza ve Disiplin Kurullarınca son beş yıl içerisinde bir defada üç ay veya toplam altı aydan fazla ceza ile cezalandırılmamış olmak,
- e) Yamaç paraşütü branşında faaliyet gösteren spor kulüplerinin yönetim kurullarında üye, idareci, antrenör veya faal sporcu olarak görevli olmamak.

Merkez Hakem Kurulu toplantıları ve kararların alınışı

MADDE 10 – (1) Federasyon Başkanı veya Kurul Başkanı Merkez Hakem Kurulunu her zaman toplantıya çağırabilir. Kurul, Federasyon Başkanın daveti üzerine çoğunlukla toplanır. Kararlar oy çokluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, Başkanın kullandığı oy iki oy olarak sayılır.

(2) Kararlar, karar defterine yazılır ve katılan üyelerce imzalanır. Federasyon Başkanı gerekli göreceği toplantılara Federasyon genel sekreterinin de katılmasını sağlar. Ancak; Federasyon genel sekreteri oy kullanamaz.

Merkez Hakem Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 11 – (1) Merkez hakem kurulunun görev ve yetkileri şunlardır;

- a) Uluslararası yarışma kuralları ile ilgili her türlü değişiklik ve yorumları, konu ile ilgili yayınları en kısa zamanda hakemlere duyurmak,
- b) Yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda görev yapacak hakemleri tespit etmek,
- c) Hakemlere, yönettiği müsabakalarda görülen noksanlıklarla ilgili olarak telkin ve tavsiyelerde bulunmak,
- ç) Hakemleri denetlemek ve gözlemci raporlarına göre değerlendirmek,
- d) Ceza yönetmeliğine göre suç sayılan davranışlarda bulunan hakemler hakkında, gerekli soruşturmayı yapmak ve gerektiğinde ceza kuruluna sevk edilmek üzere Federasyona bildirmek,
- e) Hakemlerin dilek ve şikayetlerini inceleyerek cevaplandırmak,
- f) İllerden gelecek her kategorideki hakem terfi tekliflerini inceleyerek terfi işlemleri için gerekli işlemleri yapmak,
- g) Kurs verebilecek hakemleri belirlemek ve yetiştirmelerini sağlamak,
- ğ) İllerden gelecek hakem kurs tekliflerini incelemek, uygun görülecek yerlerde kurslar açmak üzere kurs tarihlerini belirleyerek kurs verecek hakemleri tayin etmek,
- h) Ulusal ve uluslararası seminerlere katılacak eğitmen hakem ve hakemleri tespit ve teklif etmek,
- ı) Açılacak olan aday hakem kursları ile terfi sınavlarının yazılı, sözlü sorularını hazırlamak ve uygulamalı sınav şeklini belirlemek,

- i) Hakemlerin dosyalarının tutulması, hakem bilgileri ve terfi işlemlerinin düzenli bir biçimde kütüklere işlenmesini sağlamak,
- j) Her müsabaka sezonunun başlamasından önce düzenlenecek gelişim seminerlerine katılan faal hakemlerin listelerini belirlemek ve ilan etmek,
- k) Gözlemci raporları ile ilgili esasları belirlemek.
- (2) Merkez Hakem Kurulu üyeleri illerde yapılacak resmi ve özel müsabakalarda gerektiğinde gözlemci, müsabaka direktörü veya hakem olarak görevlendirilebilir.

Merkez Hakem Kurulunun İl Hakem Kurulları ile ilgili yetkileri

MADDE 12 – (1) Merkez Hakem Kurulunun il hakem kurulları ile ilgili yetkileri şunlardır;

- a) İl hakem kurullarının çalışmalarını denetlemek,
- b) İl hakem kurullarınca gönderilen teknik anlaşmazlıkları incelemek ve karara bağlamak,
- c) İl hakem kurulunca gönderilen aday, ulusal ve uluslararası hakemlik terfi tekliflerini incelemek ve sonuçlandırmak.

İl hakem kurulunun kuruluşu

MADDE 13 – (1) İl hakem kurulunun başkanı il temsilcisidir. İl hakem kurulu, başkan ve beş üyeden oluşur. İl hakem kurulunun üç üyesi 15 inci maddedeki şartları taşıyan ve bir sezon önceki müsabakalarda görev almış aday hakemler hariç olmak üzere faal hakemler arasından o ilde görev yapan hakemler tarafından, diğer iki üyesi ise il müdürlüğünün teklif edeceği dört aday arasından Merkez Hakem Kurulunca seçilir. Kurulun görev süresi iki yıldır.

İl hakem kurulunun çalışma usulleri

MADDE 14 – (1) İl hakem kurulu, il temsilcisi veya il hakem kurulu başkanının çağrısı üzerine toplanır. İl hakem kurulu, ilk toplantısında aralarından bir başkan ve sekreter seçer. İl temsilcisi veya başkan, kurulu her zaman toplantıya çağırabilir.

(2) Kurul çoğunlukla toplanır ve kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın kullandığı oy iki oy sayılır. Alınan kararlar, karar defterine yazılır ve toplantıya katılan üyelerce imzalanır.

İl hakem kurulu üyelerinde aranacak şartlar

MADDE 15 – (1) İl hakem kurulu üyelerinde aşağıdaki şartlar aranır;

- a) Ulusal veya uluslararası hakem olmak,
- b) Görev yapacağı süre içerisinde sporcu olarak yarışmalara katılmamak,
- c) Yamaç paraşütü branşında faaliyet gösteren spor kulüplerinin yönetim kurullarında üye, idareci, antrenör olarak görevli bulunmamak.

(2) Yeterli sayıda ulusal veya uluslararası hakem bulunmaması halinde, aday hakemler de kurulda görev alabilir.

İl hakem kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 16 – (1) İl hakem kurulunun görev ve yetkileri şunlardır;

- a) İllerde düzenlenecek yarışmalarda görev alacak hakemleri belirlemek,
- b) İllerde kayıtlı hakemleri, görevlendireceği gözlemcilerle denetletmek,
- c) Merkez Hakem Kurulunun izni ile hakemlik konusunda konferanslar düzenlemek ve geliştirme kursları açarak hakemleri yarışmalara hazırlamak,
- ç) Hakem kursu açılması için Federasyona talepte bulunmak,
- d) İllerde kayıtlı hakemlerin sicillerini tutmak, aday hakemlerden ulusal hakemliğe, ulusal hakemlikten uluslararası hakemliğe terfi edecekleri Merkez Hakem Kuruluna teklif etmek,
- e) İhtilafli müsabakaların sonuçları hakkında birinci derecede karar vermek, bu karara itiraz halinde kesin sonuca bağlanmak üzere Merkez Hakem Kuruluna göndermek,
- f) İhtilafa düşülmesi halinde Merkez Hakem Kurulundan toplantıya bir gözlemci göndermesini talep etmek.

g) Hakemlerin, müsabaka yönetiminden geçici veya sürekli kısıtlanmasını gerektiren hallerinde, sebebini ilgili hakeme duyurmak ve hakemin il hakem kuruluna bir hafta içinde itiraz etmesi halinde bu itiraz il hakem kurulunun düşünceleri ile birlikte kesin karar verilmek üzere Merkez Hakem Kuruluna göndermek,

ğ) Faal hakem lisanslarını her yıl en geç 31 Aralık tarihine kadar Merkez Hakem Kuruluna göndermek,

h) Federasyon tarafından verilen görevleri yapmak.

(2) İl hakem kurulu olmayan illerde düzenlenecek yarışmalarda görev alacak hakemlerin görevlendirilmesi il temsilcisi tarafından yapılır.

İl hakem kurulu üyeliğinin sona ermesi

MADDE 17 – (1) İl hakem kurulu üyeliği aşağıdaki hallerde sona erer;

a) Kurulun görev süresinin bitmesi,

b) Üyenin yazılı olarak istifa etmesi,

c) Üyenin mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmaması,

ç) Üye olma şartlarından birinin kaybedilmesi,

d) İl temsilcisinin gerekçeli teklifi ve İl Merkez Hakem Kurulu başkanının onayı,

e) Bu Talimata veya Merkez Hakem Kurulunca verilen direktiflere aykırı hareket ettiğinin tespit edilmesi ve bu aykırılığın Federasyonca onaylanması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Hakemlerle İlgili Hususlar

Hakem olabilme şartları

MADDE 18 – (1) Hakem olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır;

a) T.C. vatandaşı olmak,

b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,

c) 18 yaşından küçük, 60 yaşından büyük olmamak,

ç) Sağlık durumunun hakemlik yapmaya elverişli olması,

d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla; zimmet, ihtilal, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırmak, devlet sırlarını açığa vurmaktan dolayı tecil edilmiş olsa dahi ceza almamış olmak,

e) Tahkim Kurulu, Genel Müdürlük Ceza Kurulları veya Federasyon Ceza ve Disiplin Kurullarınca son beş yıl içerisinde bir defada üç ay veya toplam altı aydan fazla ceza ile cezalandırılmamış olmak,

f) Açılacak aday hakem kursu sonunda yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlarda başarılı olmak.

g) Müsabakalarda kullanılan GPS ve uçuş bilgisayarları hakkında bilgiye sahip olmak,

h) Yamaç paraşütü seviye kartları çıkıncaya kadar en az 2 yıldır aktif olarak yamaç paraşütü yapmak, seviye kartları çıktıktan sonra ise kulüp pilotu seviyesinde olmak.

ı) Yamaç paraşütü branşında faaliyet gösteren spor kulüplerinin yönetim kurullarında üye, idareci, antrenör veya faal sporcu olarak görevli olmamak.

Hakemlik kategorileri

MADDE 19 – (1) Hakem kategorileri şunlardır;

a) **Aday hakem:** Merkez hakem kurulunca açılacak kursların sonunda yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavların her birinden yüz üzerinden en az yetmiş puan alarak başarılı olanlar aday hakem olurlar. Aday hakemler, yapılacak resmi ve özel müsabakalarda hakem yardımcılığı yaparlar. Aday hakemlik süresi en az bir yıl, en çok iki yıldır. Sürenin başlama tarihi aday hakemliğin il müdürlüğüne tebliğ tarihidir. Aday hakemlik süresini tamamlayanlar, il hakem

kurulu tarafından, kurul olmayan illerde ise il temsilcisi tarafından il hakemliğine terfileri için aşağıdaki belgelerle Merkez Hakem Kuruluna teklif edilirler. İki yıl içerisinde terfi etme yeterliliğini elde edemeyen aday hakemler hakkında il hakem kurulunca karar defterine terfi edememe nedenleri ile ilgili alınan karar örneği bir yazı ile Merkez Hakem Kuruluna gönderilir.

- 1) İl hakem kurulu terfi teklifi karar örneği,
- 2) İki adet fotoğraf,
- 3) T.C. kimlik numaralı nüfus cüzdan fotokopisi,
- 4) En az iki gözlemci raporu,
- 5) Görev aldığı en az iki müsabakanın hakemleri tarafından onaylı hakem isim listesi.

b)Ulusal hakem: Merkez Hakem Kurulunun tespit edeceği yer ve zamanda yapılacak yazılı, sözlü ve uygulamalı sınavlarda yüz üzerinden en az yetmiş puan alarak başarılı olanlar ulusal hakem adayları olurlar. Merkez Hakem Kurulunca, verilecek iki müsabakada olumlu gözlemci raporu alan ulusal hakem adayları, Merkez Hakem Kurulu kararı ile ulusal hakemliğe terfi ettirilir. İki defa sınava tabi tutulmasına rağmen başarı gösteremeyen aday hakemler üçüncü defa terfi sınavı için teklif edilemez ve ulusal hakem olamazlar. Ulusal hakemler illerindeki müsabakalarda veya Merkez Hakem Kurulunca verilecek tüm resmi ve özel müsabakalarda her türlü hakemlik görevlerini yapabilirler.

Ulusal hakemliğe terfi sınavına katılabilmek için gerekli belgeler:

- 1) Merkez hakem kurulu terfi teklif kararı,
- 2) Görev aldığı en az iki müsabakanın hakemi tarafından onaylı görevli isim listesi,
- 3) İki adet fotoğraf,
- 4) T.C. kimlik numaralı nüfus cüzdan fotokopisi,
- 5) Aday hakem lisansı fotokopisi.

c) Uluslararası hakem: En az üç faaliyet sezonu aralıksız ulusal hakemlik yapanlardan Federasyonun belirlediği şartları taşıyan ulusal hakemler Merkez Hakem Kurulu kararı, Federasyonun teklifi ile Federasyona teklif edilirler. Federasyonca teklif edilen ulusal hakemler, uluslararası hakem adayları olurlar. Adaylık süresince uluslararası müsabakalarda başarı gösterenler, Federasyon tarafından uluslararası hakemliğe terfi ettirilirler. Uluslararası hakemler illerinde, Merkez Hakem Kurulunca veya Federasyon tarafından verilecek tüm müsabakalarda hakemlik görevlerini yapabilirler.

Müsabaka çeşitlerine göre hakem kategorileri

MADDE 20 – (1) Müsabaka çeşitlerine göre hakem kategorileri şunlardır;

a)Mesafe yarışmaları hakemi: Mesafe yarışmaları hakemi, en az ulusal hakem seviyesinde olmalı, en az pilot seviyesinde yamaç paraşütçüsü olmalı ve Mesafe Yarışmaları Talimatına hakim olmalıdır.

b) Hedef yarışmaları hakemleri:

1) Başhakem : Başhakem, en az ulusal hakem seviyesinde olmalıdır. Başhakem yarışma süresince, tüm kuralların uygulanmasından ve diğer hakemlerin çalışmasından sorumludur.

a)Başhakemin görevleri şunlardır;

- Hakem takımının bütün üyeleri tarafından görevlerinin doğru hakem standartlarında sürdürülmesini sağlamak.
- Toplantı ve brifinglere, yarışmanın başlamasından önce bütün hakemlerin katılımı sağlamak,
- İşleyiş sırasında gerekli bütün ekipmanları (malzemeleri) sağlamak,
- Yarışmacıların bütün brifinglerine katılmasını sağlamak ve eğer gerekliyse yarışmacılara kendi brifingini vermek,
- Yarışma süresince hakemlerin kayıtlarını tutmalarını ve sorumluluklarını yerine getirmelerini denetlemek,

- Yarışmanın geçici olarak durdurulması teklifini vakit kaybetmeksizin Yarışma Direktörü ile görüşmek,
- Yarışmada görev yapacak olan kalkış görevlisi, hedef görevlisi ve puanlama görevlisinin, yarışmadan önce eğitilmesini sağlamak.

b)Başhakem, gerekli görülen hallerde, yarışma hakeminin sorumluluklarını geçici bir süre için üzerine alabilir.

c)Başhakem, yarışma ile ilgili önemli bir aksaklık görürse veya rüzgar limitlerinin yarışmacıların yaklaşmalarını tehlikeye sokacağını düşünüyorsa yarışmayı durdurma yetkisine sahiptir.

2) Hedef hakemi: Hedef hakemi, en az ulusal hakem seviyesinde olmalıdır. Hedef Hakemi yarışma süresince, tüm kuralların uygulanmasından, diğer hakemlerin çalışmasından sorumludur. Yarışma hakemi, hakem takımının lideridir ve hedef bölgesinin her konuda sorunsuz ve düzgün olmasından sorumludur. Hedef hakemi, hedef alanında kendisine yardımcı olacak 3 adet hedef görevlisi bulundurmak zorundadır. Hedef alanındaki herhangi bir görevi üstlenebilir ve hakemlerden birinin sorumluluğunu kısa bir süre için devralabilir (nöbetleşe). Yarışmacıların son yaklaşımdaki ve havadaki durumlarını, mesafelerini gözlemek hedef hakeminin sorumluluğundadır. Eğer yarışma hakemi şartların tehlikeli olduğuna karar verirse, yarışma direktörü ve başhakem ile görüştüktan sonra yarışmayı geçici olarak durdurma yetkisine sahiptir. Eğer yarışma hakemi, başhakem ve yarışma direktörü yarışmayı durdurma konusunda anlaşmaya varamazlarsa, salt çoğunluğun kararı geçerlidir. Rüzgar hızı gözlemcisi, yarışmacının inişinden önce 30 saniyelik periyotlarla rüzgar hızını gözlemleyen kişidir. Eğer rüzgar hızı 7m/sn'nin üzerine çıkarsa, resmi kayıt kağıdına kayıt edecektir. Hedef hakemi yarışmada görev yapacak olan kalkış görevlisi, hedef görevlisi ve puanlama görevlisinin, yarışmadan önce eğitilmesinden sorumludur.

2.1 Hedef görevlisi: Hedef görevlileri 3 kişiden oluşur ve hedef alanında görev yaparlar. Hedef görevlileri hakem olmamakla beraber, yarışma hakemi ve başhakeme yardımcı olmak görevini üstlenirler. Hedef görevlileri hedefe inen yarışmacıların indikleri yeri işaretleyerek ölçüm yaparlar, yarışmacının nizami iniş yapıp yapmadığını kontrol ederler ve hedef hakemine bildirirler. Hedef görevlileri yarışma öncesinde organizatör tarafından görevlendirilirler ve yarışmadan en az 1 gün önce hedef hakemi ya da başhakem tarafından eğitilirler.

2.2 Puanlama görevlisi: Puanlama görevlisi 1 kişiden oluşur ve hedef alanında görev yapar. Puanlama görevlisi hakem olmamakla beraber, yarışma hakemi ve başhakeme yardımcı olmak görevini üstlenirler. Puanlama görevlisi hedef hakemi veya hedef görevlilerinin verdiği bilgi doğrultusunda yarışmayı kaydeder ve yarışma sonucunu yarışmacıya imzalatır. Puanlama görevlileri yarışma öncesinde organizatör tarafından görevlendirilirler ve yarışmadan en az 1 gün önce hedef hakemi ya da başhakem tarafından eğitilirler.

3) Kalkış hakemi: Merkez Hakem Kurulu tarafından atanır ve en az ulusal hakem seviyesinde olmalıdır. Kalkış hakemi yarışma süresince, kalkış alanındaki sorumlu kişidir. Kalkış hakemi, kalkış alanında kendisine yardımcı olacak en az 1 kalkış görevlisi bulundurmak zorundadır. Kalkış hakemi; kalkış alanında yarışmacıların kurallara uygun olarak kalkış yapmalarını kontrol eder, yarışmacıların kalkış sırasına uymalarını sağlar, sürekli olarak rüzgar yön ve şiddetini ölçerek limit üstü rüzgarlarda yarışma uçuşlarını durdurur. Kalkış hakemi telsiz aracılığıyla sürekli olarak başhakem ya da hedef hakemiyle görüşerek bilgi verir. Yarışmada görev yapacak olan kalkış görevlisinin yarışmadan önce eğitilmesinden sorumludur.

3.1 Kalkış görevlisi: Kalkış görevlisi en az 1 kişiden oluşur ve kalkış alanında görev yapar. Kalkış görevlileri hakem olmamakla beraber, kalkış hakemine yardımcı olmak görevini üstlenirler. Kalkış görevlileri, yarışmanın hızlı ilerleyebilmesi için kalkış alanında yarışmacıların paraşütlerini açmalarına, sorunsuz hızlı kalkış yapmalarına yardımcı olurlar ve kalkış hakeminin verdiği görevleri yaparlar. Kalkış görevlileri yarışma öncesinde organizatör tarafından

görevlendirilirler ve yarışmadan en az 1 gün önce başhakem, hedef hakemi ya da kalkış hakemi tarafından eğitilirler.

Hakemlerin yarışma öncesi ve sonrası görevleri

MADDE 21 – (1) Hakemlerin yarışma öncesi ve sonrası görevleri şunlardır;

- a) Yarışmanın yapılacağı bölgenin fiziki şartlarını, yerleşim düzenini ve teçhizatların Federasyon kurallarına uygun olup olmadığını kontrol etmek,
- b) Görevli oldukları yarışmalarda vizeli hakem lisanslarını yarışma kuruluna göstermek,
- c) Uluslararası yamaç paraşütü kurallarının tarafsız olarak uygulandığını kontrol etmek.
- ç) Sporcuların malzeme ve teçhizatlarının Federasyon kurallarına uygunluğunu kontrol etmek,
- d) Görev süresince hakemlik sıfatına uygun davranış içinde bulunmak,
- e) Can ve mal güvenliği için yetkililerce gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- f) Hakemlik görevini yaparken Merkez Hakem Kurulunca belirlenen usul ve esaslara uymak,
- g) Yarışma süresince, davranışları ile sporculara iyi örnek olmak,
- ğ) Günün ilk yarışmasının başlama zamanından en az bir saat önce yarışma ilanında belirtilen yarışma yerinde bulunmak,
- h) Organizasyonu olumsuz yönde etkileyecek hareket ve davranışlardan kaçınmak,
- i) Yetkili kurullarca kendilerine verilen görevleri yapmak,
- ı) Günlük yarışma görev sonuçlarının ertesi gün yapılacak yarışma görevinden önce hazırlanıp liste olarak herkesin görebileceği bir yere asılmasını kontrol etmek,
- İ) Bütün yarışma görevleri bittikten sonra genel sonuçları federasyon yetkilisine vermek.

Müسابaka yönetimi ile ilgili esaslar

MADDE 22 – (1) Federasyon tarafından düzenlenen müsabakaların hakemleri Merkez Hakem Kurulu tarafından tayin edilir.

(2) Müsabakalarda en az bir ulusal hakem veya uluslararası hakem, ihtiyaç kadar aday hakem görevlendirilir.

(3) Yeterli sayıda hakem bulunmaması durumunda yurtdışından uluslararası bir hakeme görev verilebilir.

Hakem lisanslarının verilmesi ve vizesi

MADDE 23 – (1) Aday hakemler ile terfi eden ulusal hakemlerin lisansları bir ay içerisinde Merkez Hakem Kurulu tarafından hazırlanarak hakemlerin illerine yazı ile gönderilir.

(2) Aday hakemlerinin lisansları Merkez Hakem Kurulu tarafından yılda bir, ulusal hakemlerin lisansları ise Merkez Hakem Kurulu tarafından iki yılda bir vize edilir.

(3) Açılan kurs ve seminerlere mazeretsiz olarak katılmayan hakemlerin lisansları vize edilmez ve o sezon hakemlik görevi verilmez.

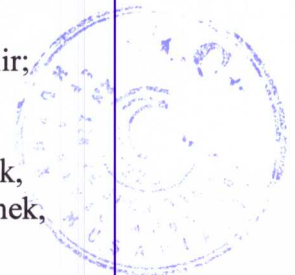
(4) Yabancı ülkelerde kaldıkları süre içerisinde, o ülke federasyonlarından yamaç paraşütü hakem lisansı alan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye döndüklerinde hakemlik yapmak istemeleri halinde lisanslarının hangi hakemlik kategorisine girdiğine veya geçerli olup olmadığına Merkez Hakem Kurulunca karar verilir ve lisans tanzim edilir.

(5) Yurt dışındaki Türk vatandaşı yamaç paraşütü hakemleri, Federasyondan izin almak kaydı ile buldukları ülkede hakemlik yapabilirler.

Hakem lisanslarının iptali

MADDE 24 – (1) Hakem lisansları aşağıda belirtilen hallerde iptal edilir;

- a) Hakemlikten istifa etmek,
- b) Hakem olabilme şartlarından birini kaybetmek,
- c) Müsabakalarda kasıtlı olarak müsabaka kurallarını ihlal etmek,
- ç) Mazeretsiz olarak üst üste üç defa hakemlik görevine gelmemek,

d) Gerçeğe uymayan rapor tanzim etmek, gerçeği gizlemek ya da sporculardan maddi veya manevi bir çıkar temin etmek,

e) Mazeretsiz olarak iki yıl hakemlik yapmamak,

f) Genel Müdürlük Ceza Kurullarınca haklarında altı ay veya daha fazla yarışmalardan men veya hak mahrumiyeti cezası verilmesi.

(2) Merkez Hakem Kurulu tarafından ceza kurullarına sevk edilen ve cezaları kesinleşen hakemlerin ceza süresince lisansları askıya alınır. Bu süre boyunca cezalı hakemler görev yapamaz.

Vize edilmeyen lisanslara itiraz süresi

MADDE 25 – (1) Lisansları vize edilmeyen veya iptal edilen hakemlere bu durum Federasyonca tebliğ edilir. Bu durumda olan hakemler, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içerisinde Federasyona yazılı itirazda bulunabilirler. İtiraz, Merkez Hakem Kurulunca bir ay içerisinde incelenerek kesin karara bağlanır ve karar ilgiliye tebliğ edilir.

Hakemlik görevine ara verilmesi

MADDE 26 – (1) Hakemlik görevine ara vermek isteyen hakemler, mazeretlerini beyan eden dilekçelerini il hakem kurulu aracılığıyla Merkez Hakem Kuruluna gönderirler. Bunlar hakkında Merkez Hakem Kurulunca verilen karar, ilgili hakemin dosyasına işlenir. Bu durumdaki hakemlere, o sezon için hakemlik görevi verilmez. Tekrar hakemlik yapmak isterlerse, yeniden sınava tabi tutulurlar. Başarılı olanlar hakemliğe ara verdikleri kategoriden hakemliğe devam ederler. Aralıksız iki yıldan fazla hakemliğe ara verenlerin lisansları vize edilmez.

(2) Buldukları yerlerde yarışma olmaması nedeniyle hakemlik yapmayanların mazeretleri üç yıl için geçerlidir. Hakemler faal oldukları sürece verilen görevleri yapmaya mecburdur. Yıl boyunca verilen görevler için en çok iki defa geçerli mazeret beyan edilebilir. Sürekli mazeret beyan edenler, o sezon faal hakem listesinden çıkartılır ve sicillerine işlenmek üzere Federasyona bildirilir.

Hakemlikten istifa

MADDE 27 – (1) Hakemlikten istifa edenler, bu isteklerini bir dilekçe ile il hakem kuruluna bildirirler. İl hakem kurulu, bu dilekçeyi hakemin özlük dosyasına işlemek üzere Merkez Hakem Kuruluna gönderir.

(2) Hakemlikten istifa edip, bir ay içerisinde istifasını geri alan hakemlere, o sezon müsabakalarda görev verilmez. İstifanın tekrarı halinde ise, lisansları vize edilmez.

Hakemlerin görevleri ile ilgili rapor verme zorunlulukları ve süresi

MADDE 28 – (1) Hakem, yönettiği müsabakaların sonuç raporlarını iki gün içerisinde Merkez Hakem Kuruluna gönderir.

(2) Yurtdışında müsabaka yöneten veya kursa katılan hakemler, görüşlerini bildiren bir raporu yurda dönüş tarihinden itibaren en geç on beş gün içerisinde yazılı olarak Federasyona bildirir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralardaki hükümlere uymayan hakemlere yürürlükteki Ceza Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(4) Hakemler, yurtiçinde açılan hakem kurs ve seminerlerinde eğitmenlik görevi verilmesi halinde bu görevleri yaparlar.

Gözlemci ve temsilci

MADDE 29 – (1) Federasyon veya il müdürlüklerince düzenlenen müsabakalarda, gözlemci ve temsilci görevlendirilir.

(2) Düzenlenen müsabakaların gözlemcileri Merkez Hakem Kurulunca görevlendirilir. Merkez Hakem Kurulu her faaliyet sezonu başında gözlemci listelerini tespit eder. Zorunlu durumlar haricinde sezon içerisinde bu listede değişiklik yapılmaz.

(3) Müsabakalarda görev alacak temsilciler, Hakem Kurulunca belirlenir.

(4) Gözlemci ve temsilciler, açılacak kurs ve seminerlere katılmak zorundadırlar.

- (5) Gözlemci ve temsilcilere ait bilgileri içeren özlük dosyası Federasyon tarafından tutulur.
- (6) Aşağıda sayılan gözlemci ve temsilciler, yürürlükteki Ceza Yönetmeliği hükümlerine göre ceza kurullarına sevk edilir.
- Raporlarını süresinde vermeyen,
 - Müsabakaya ait bilgileri eksik veya gerçeğe aykırı veren,
 - Müsabaka mahalline mazereti olmaksızın gitmeyen, geç giden veya gitmeden rapor düzenleyen,
 - Müsabaka ile ilgili beyanda bulunan veya raporlarını açıklayan.

Gözlemci ve temsilci olacıklarda aranılacak şartlar

MADDE 30 – (1) Gözlemci ve temsilcilerde, Merkez Hakem Kurulu üyelerinden aranacak şartların yanında aşağıdaki şartlar da aranır;

- Federasyon mevzuatına hakim olmak ve açılacak seminerlere katılmış olmak,
- 20 yaşından küçük, 65 yaşından gün almamış olmak.

(2) Federasyon Başkanı, Federasyon kurulları üyesi veya Merkez Hakem Kurulu üyesi olanlar da gözlemci veya temsilci olarak görevlendirilebilir.

Gözlemcinin görev ve yetkileri

MADDE 31 – (1) Gözlemcinin görev süresi, teknik toplantının başlangıcından yarım saat önce başlar ve kapanış törenine kadar devam eder.

(2) Takvimde yer almış her yarışmaya yarışma tarihinden en az 15 gün önce Merkez Hakem Kurulu tarafından bir gözlemci atanır. Atanacak gözlemci yarışmacı olarak en az 3 adet yarışma deneyimine sahip olmalıdır. Gözlemci aynı zamanda yarışmacı da olabilir. Gözlemci yarışmacı değil ise ulaşım ve konaklama masraflarını organizatör karşılar. Gözlemci aynı zamanda yarışmacı ise, sadece yarışma katılım ücretinden muaf tutulur. Gözlemci yarışmacı değil ise organizatör kendisine yarışmada kullanılan tüm frekanslarda çalışan bir telsiz sağlamak zorundadır.

(3) Gözlemcinin görev ve yetkileri şunlardır;

- Federasyonca tespit edilen usullere göre teknik ve idari yönden müsabakaların yönetimini izlemek,
- Müsabakaya katılan idareci ve sporcuların hareket ve davranışlarını gözlemek,
- Hakemlerin uluslararası müsabaka kurallarına uyup uymadıklarını takip etmek,
- Müsabaka alanının iç ve dış olaylarını tespit ve takip etmek,
- Müsabakayla ilgili düzenleyeceği raporu müsabakanın bitiminden itibaren bir hafta içinde Federasyona göndermek.

(4) Hakemlerin sezon sonuna kadar yönettikleri müsabakalarda gözlemci tarafından verilmiş raporlar incelenir. Bu raporlara göre, hakemlerin başarı durumları belirlenir. Gözlemci, müsabaka süresince hakemlere ve müsabaka tertip kuruluna herhangi bir şekilde müdahale etmez ve tartışmaya girmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Federasyonca açılan kurslarda başarılı olan hakemlerin kazanılmış hakları saklıdır. Aday hakemler, bu Talimatın yayımı tarihinden itibaren iki yıl süreyle ulusal yarışmalarda görev alabilirler.

(2) Merkez Hakem Kurulunun oluşturulmasından itibaren iki yıl süreyle geçerli olmak üzere; yarışma için ihtiyaç duyulan hakemler Federasyon alt kurullarındaki başkan ve üyelere tayin edilerek, belirtilen alt kurullardaki üyelere Federasyon Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun onayıyla uluslararası hakem belge ve lisansı verilir.

(3) Türk Hava Kurumu tarafından açılan kurslarda başarılı olarak hakem olan ve aynı zamanda Türk Hava Kurumu tarafından düzenlenen müsabakalarda hakemlik yapan kişilere kurs açılarak başarılı olanlara **bir defaya mahsus** olmak üzere ulusal hakem lisansı verilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 32 – (1) Bu Talimatta hüküm bulunmayan hallerde, 21.05.1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu; 19.07.2012 tarihli ve 28358 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği ve Türkiye Hava Sporları Federasyonu Ana Statüsü ile genel hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Talimat Spor Genel Müdürlüğünün resmi internet sitesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Talimat hükümlerini Türkiye Hava Sporları Federasyonu Başkanı yürütür.

